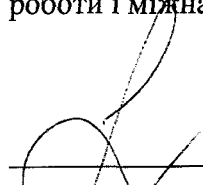

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО
" 30 " 08 2024 р.

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри загальної хірургії

 проф.ЗВО Сергій ХІМІЧ
" 30 " 08 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ЗАГАЛЬНА ХІРУРГІЯ»

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2023
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Загальної хірургії
Лектор	професор, д.мед.н. Хіміч С.Д.
Контактна інформація	<i>surgey@vntu.edu.ua</i> <i>вул. Хмельницьке шосе, 96, КНП «Вінницька міська клінічна лікарня №1», хірургічне відділення, каф. Загальної хірургії. (0432)460621, (0432)461127</i>
Укладач силабусу	професор, д.мед.н. Хіміч С.Д..

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 27, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	3 курс (V-VI семестри)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	180 годин /6 кредитів ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції - 30 год Практичні заняття - 70 год Самостійна робота -80 год В цілому: аудиторні заняття – 55,6%, самостійна поза аудиторна робота – 44,4%
Кількість змістових модулів	7
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна очна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком дисципліни «Загальна хірургія» є вивчення заходів з організації санітарно-епідемічного режиму в хірургічній клініці; перев'язочного матеріалу і способи його застосування; кровотеча і способи її тимчасової та кінцевої зупинки; трансфузія компонентів донорської крові, ускладнення гемотрансфузії та їх профілактика; основи анестезіології та реаніматології; клініка, діагностика, перша медична допомога, принципи лікування при травматичних ушкодженнях; загальні питання хірургічної інфекції; клініка, діагностика, лікування, профілактика окремих видів хірургічної інфекції; основи трансплантології, основи клінічної онкології; методологія обстеження хірургічного хворого.

Передреквізити. Дисципліна «Загальна хірургія» базується на знаннях, що отримуються студентами під час вивчення таких фундаментальних дисциплін як анатомія, гістологія, фізіологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, пропедевтика внутрішньої медицини, фармакологія.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою викладання навчальної дисципліни «Загальна хірургія» є: оволодіння систематизованими знаннями з організації хірургічної допомоги і профілактики розповсюдження внутрішньо-лікарняної інфекції; формування практичних умінь з використання перев'язочного матеріалу; оволодіння навичками догляду за хірургічними хворими; знайомство з принципами місцевого і загального знеболення, оволодіння алгоритмами діагностики термінальних станів, клінічної смерті і проведення заходів для елементарної підтримки життя; знайомство з основами трансфузіології та оволодіння методиками трансфузії компонентів донорської крові і забезпечення профілактики виникнення гемотрансфузійних ускладнень; опанування вмінням діагностувати різноманітні травматичні ушкодження та надавати при них першу медичну допомогу, засвоєння принципів лікування травматичних ушкоджень в умовах стаціонару; опанування загальними знаннями про хірургічну інфекцію, вмінням діагностувати хірургічні інфекційні хвороби; засвоєння принципів і особливостей лікування різних хірургічних інфекційних процесів та способів для їх профілактики; знайомство з основами трансплантології; оволодіння знаннями з основ клінічної онкології; формування практичних умінь щодо обстеження хірургічного хворого і оформлення його результатів в медичній карті стаціонарного хворого.

Постреквізити. Дисципліна «Загальна хірургія» закладає основи для вивчення клінічної хірургії, травматології та ортопедії, урології, нейрохірургії, акушерства, гінекології, анестезіології, реаніматології та інших навчальних дисциплін, що передбачають застосування хірургічних методів лікування.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

Знати:

- сучасні концепції вітчизняної і зарубіжної теоретичної і практичної хірургії;
- основні принципи організації хірургічної допомоги населенню України;
- основи організації раціонального режиму і лікування хірургічного хворого;
- загальні елементи догляду за хірургічними хворими;
- теоретичні аспекти про перев'язочний матеріал і способи його застосування;
- теоретичні основи сучасної антисептики;
- теоретичні аспекти профілактики виникнення і розповсюдження внутрішньолікарняної інфекції;
- класифікацію, клінічні прояви, наслідки кровотечі, методи тимчасової і кінцевої зупинки кровотечі;
- теоретичні і практичні аспекти трансфузії крові, компонентів та препаратів донорської крові та кровозамінників;
- ускладнення при гемотрансфузії, заходи для їх профілактики і лікування;
- основи анестезіології;
- основи реаніматології, клінічні прояви термінальних станів, їх діагностику, стадії і заходи при проведенні серцево-легеневої реанімації;
- загальні питання травматології, онкології та трансплантології;
- засоби і способи транспортної іммобілізації;
- теоретичні аспекти про рани і рановий процес, лікування ран;
- загальні питання хірургічної та ВІЛ-інфекції;
- клініку, діагностику та лікування окремих гнійно-запальних захворювань м'яких тканин, сухожилків, кісток та суглобів;
- методику обстеження хворого, особливості обстеження хворого з хірургічною патологією;
- структуру медичної карти стаціонарного хворого.

Вміти:

- накладати бинтову пов'язку на різні ділянки тіла;
- накладати лонгету з гіпсу;
- вибирати засіб для транспортної іммобілізації, накладати шину Крамера, Дітерікса;
- провести дезінфекцію різних інструментів та предметів догляду за хворими;
- організувати відповідні санітарно-епідемічні умови для різних приміщень хірургічного відділення;
- виконати підшкірну, внутрішньом'язову ін'єкції, провести венепункцію, становити внутрішньовенний катетер, налаштувати систему для трансфузії кровозамінників і компонентів донорської крові;
- виконати катетеризацію сечового міхура м'яким катетером, поставити очисну та сифонну клізму, промити шлунок зондом;
- підготувати операційне поле;
- застосувати заходи для профілактики виникнення пролежнів;

провести диференційну діагностику при кровотечі, виявляти ознаки розвитку геморагічного шоку;

- застосувати способи тимчасової зупинки кровотечі, вибирати спосіб для кінцевої зупинки кровотечі;
- визначити групу крові за системою АВО та Rh, провести тести на індивідуальну сумісність крові реципієнта та донора, вибрати тести на сумісність при трансфузії

компонентів донорської крові, організувати і провести трансфузію еритроцитарної маси, свіжозамороженої плазми;

- вибрати адекватний спосіб анестезії для проведення того чи іншого втручання;
- провести діагностику термінальних станів, виконувати заходи елементарної підтримки життя;
- діагностувати різноманітні травматичні пошкодження;
- надавати першу медичну допомогу при різноманітних травматичних пошкодженнях;
- вибрати лікувальну тактику при лікуванні різних стадій ранового процесу;
- вибрати засоби для місцевого застосування при лікуванні ран в залежності від стадії ранового процесу;
- діагностувати різноманітні інфекційні хірургічні процеси, проводити між ними диференційну діагностику;
- вибирати відповідну хірургічну тактику для різних стадій розвитку хірургічної інфекції;
- скласти лікувальну програму при різних інфекційних хірургічних захворюваннях;
- проводити збір скарг, анамнезу та виконати об'єктивне обстеження хірургічного хворого;
- оформити карту стаціонарного хворого з хірургічною патологією.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1: Введення в хірургію. десмургія. основи санітарно-епідемічного режиму в хірургічній клініці. невідкладні хірургічні стани. основи трансфузіології, анестезіології та реаніматології.	5 семестр, 6 семестр 96 год. / 3,2 кредити	Лекції № 1-8 Практичні заняття №№ 1-20 СРС №1-2
Модуль 2: Хірургічна інфекція. змертвіння. основи трансплантології та клінічної онкології. методи обстеження хірургічних хворих	6 семестр 84 год/ 2,8 кредити	Лекції № 8-15 Практичні заняття №№ 21-33 СРС №1-2

Дисципліна включає 33 теми, які поділені на 2 тематичних модулі.

МОДУЛЬ 1. Введення в хірургію. десмургія. основи санітарно-епідемічного режиму в хірургічній клініці. невідкладні хірургічні стани. основи трансфузіології, анестезіології та реаніматології.

Змістовий модуль 1. Десмургія. Антисептика. Асептика. Кровотеча. Гемотрансфузія. Травматичні ушкодження.

Тема 1. Десмургія. Визначення. Правила накладання та типи бинтових пов'язок. Типові пов'язки на верхню кінцівку, голову, шию, грудну клітку.

Тема 2. Десмургія. Пов'язки на живіт, промежину, нижню кінцівку. Гіпсова техніка.

Тема 3. Антисептика. Види антисептики. Характеристика основних груп антисептичних засобів та основні способи їх застосування.

Тема 4. Внутрішньо-лікарняна інфекція. Санітарно-епідеміологічний режим. Асептика.

Тема 5. Хірургічна операція. Класифікація хірургічних операцій. Етапи хірургічного втручання. Передопераційна підготовка хворого та ведення післяопераційного періоду. Особливості хірургічного втручання в контексті невиліковного захворювання, покази. Поняття паліативної хірургії.

Змістовий модуль 2. Кровотеча, крововтрата. Основи трансфузіології.

Тема 6. Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової та кінцевої зупинки кровотечі.

Тема 7. Гемотрансфузія. Визначення груп крові за системами АВО та Rh-фактор. Проби на індивідуальну сумісність за системами АВО та Rh-фактор, біологічна проба.

Тема 8. Операція гемотрансфузія. Особливості трансфузії різних компонентів крові.

Тема 9. Ускладнення гемотрансфузії та їх профілактика. Профілактика передачі інфекційних захворювань при трансфузії компонентів крові. Кровозамінники: класифікація, механізм дії, покази і способи застосування.

Змістовий модуль 3. Основи Анестезіології та реаніматології.

Тема 10. Місцеве знеболювання. Види. Покази, протипокази, ускладнення.

Тема 11. Загальне знеболювання. Інгаляційний і неінгаляційний наркоз. Покази та протипокази. Ускладнення та їх профілактика.

Тема 12. Реаніматологія: термінальні стани; клінічна смерть; базова серцево-легенева реанімація.

Змістовий модуль 4. Травматичні ушкодження.

Тема 13. Закриті пошкодження м'яких тканин: забій, струс, розрив. Клініка, діагностика закритих пошкоджень м'яких тканин, перша медична допомога, принципи лікування.

Тема 14. Переломи і вивихи: класифікація; клінічні прояви; діагностика; перша медична допомога; принципи лікування.

Тема 15. Політравма. Множинні ушкодження, поєднані та комбіновані травми. Травматичний шок. Синдром тривалого стиснення: патогенез, клініка, діагностика перша медична допомога, принципи лікування.

Тема 16. Рани, визначення, класифікація. Структура рани та перебіг ранового процесу. Особливості сучасної вогнепальної рани та мінно-вибухових ушкоджень. Випадкова контамінована рана: умови для розвитку інфекційного процесу в рані та їх усунення (ПХО). Чисті післяопераційні рани, особливості лікування.

Тема 17. Інфіковані рани. Стадії перебігу ранового процесу. Лікування інфікованої рани в залежності від стадії ранового процесу. Клінічний розбір хворого з інфікованою ранною.

Тема 18. Опіки: класифікація, клініка. Перша допомога при різних видах опіку. Ураження світловим випромінюванням ядерного вибуху. Опіки, викликані запалювальними сумішами.

Тема 19. Опікова хвороба. Лікування опіку в стаціонарі в залежності від періоду опікової хвороби. Види хірургічних операцій, що застосовуються при лікуванні опіку.

Тема 20. Відмороження. Класифікація. Механізм ураження. Клінічні ознаки. Перша медична допомога та лікування. Електротравма: механізм ураження електричним струмом; клінічні ознаки; діагностика; перша медична допомога та її особливості.

МОДУЛЬ 2. Хірургічна інфекція. змертвіння. основи трансплантології та клінічної онкології. методи обстеження хірургічних хворих.

Змістовий модуль 1. Хірургічна інфекція. Змертвіння.

Тема 21. Загальні питання хірургічної інфекції: класифікація; збудники хірургічної інфекції; транслокація. Патогенез розвитку місцевої і загальної реакції організму при хірургічній інфекції. Принципи діагностики і лікування. Абсцес, флегмона.

Тема 22. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, гідраденіт, мастит, парапроктит, бешиха,

Тема 23. Панарицій. Флегмони кисті. Особливості анатомічної будови кисті. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Лімфангіт, лімфаденіт: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, принципи лікування.

Тема 24. Гнилісна хірургічна інфекція: збудники, особливості клінічної симптоматики і перебігу, принципи лікування. Анаеробна газова гангрена: етіологія, патогенез, клініка, лікування, специфічна і неспецифічна профілактика.

Тема 25. Правець. Сибірка. Дифтерія рани. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Діагностика, профілактика та принципи лікування правця в умовах військових дій та екстремальних ситуацій.

Тема 26. Хірургічний сепсис (Сепсис-3): визначення, етіологія, класифікація, патогенез, клінічні прояви, діагностика, принципи лікування. Септичний шок. Синдром поліорганної недостатності. Дезінтоксикаційна терапія та імунотокорекція.

Тема 27. Змертвіння. Гангрена. Виразки. Пролежні. Нориці. Причини виникнення. Клінічні прояви, діагностика, лікування.

Змістовий модуль 2. Основи трансплантології та клінічної онкології.

Тема 28. Трансплантологія. Класифікація трансплантатів. Особливості застосування різних видів трансплантатів. Деонтологічні аспекти, правові та юридичні основи при трансплантації.

Тема 29. Пухлини. Етіологія, патогенез. Доброякісні і злоякісні пухлини. Гістогенетична, морфологічна, клінічна і міжнародна (TNM) класифікації. Клінічні групи онкологічних хворих. Клінічні прояви. Методи діагностики. Принципи лікування.

Змістовий модуль 3. Методика обстеження і курація хірургічного хворого.

Тема 30. Обстеження хірургічного хворого. Збір скарг, анамнезу захворювання і життя. Об'єктивне обстеження голови, шиї, грудної клітки, живота, опорно-рухового апарату, судин, лімфатичних вузлів.

Тема 31. Курація хірургічного хворого (перше заняття).

Тема 32. Курація хірургічного хворого (друге заняття).

Тема 33. Захист історії хвороби.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання загальної хірургії (антисептики та асептики, кровотечі, клінічної трансфузіології, анестезіології, реаніматології, питання травми і травматизму, ран і ранового процесу, лікування ран, термічної травми, загальні питання хірургічної інфекції, гострих гнійних захворювань м'яких тканин, судин, кісток і суглобів, хірургічного сепсису, гострої хірургічної специфічної інфекції, гангрени, виразок, нориць).

Практичні заняття за методикою їх організації є клінічними, оскільки на практичних заняттях передбачається: відпрацювання практичних навичок фізикального обстеження здорової людини та пацієнтів з різноманітними хірургічними захворюваннями, запальними захворюваннями м'яких тканин, суглобів, кісток, виявлення симптомів і синдромів, локального статусу і нозологічного діагнозу, питання гемотрансфузіології, анестезіології та реаніматології, опікової та холодової травми, основ клінічної онкології, призначення додаткових методів обстеження та сучасного лікування. Також під час практичного заняття використовуються: розв'язання ситуаційних завдань та завдань з невідкладної допомоги, розгляд тестових завдань, аналіз результатів лабораторних, інструментальних обстежень. В залежності від теми практичного заняття здобувачі вищої освіти відпрацьовують навички спілкування з хворим та оцінки локального статусу, а також, робота у перев'язувальній під контролем викладача, відвідування операційної та реанімації під контролем викладача. Теми невідкладних станів та реанімації проходять на базі симуляційного центру.

В умовах дистанційного навчання використовуються: теоретичне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та завдань з невідкладної допомоги, розгляд тестових завдань, аналіз результатів лабораторних, інструментальних обстежень, аналіз відеоматеріалу з тематичними пацієнтами.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, підготовку презентацій, участь у проведенні клінічних розборів тематичних пацієнтів, огляд сучасної наукової літератури згідно з темою практичного заняття. Самостійна робота студента оцінюється під час відповідного практичного заняття.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Офіційний сайт ВНМУ / Кафедра загальної хірургії / Студенту / Очна форма навчання / Медицина / 3 курс / загальна хірургія / Навчально-методичні матеріали

або за посиланням:

<https://www.vnmu.edu.ua/%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D1%85%D1%96%D1%80%D1%83%D1%80%D0%B3%D1%96%D1%97#>

Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, розв'язання ситуаційних задач, оцінка локального статусу пацієнта.
Проміжний семестровий контроль (залік) по завершенню 5 семестру	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmua.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи)
Підсумковий контроль дисципліни – диференційний залік по завершенню 6 семестру.	Методи: усне та письмове опитування, тестовий контроль та оцінка практичних навичок (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmua.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmua.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Проміжний контроль (Залік)	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 120 до 200 балів Не зараховано: менше 120 балів (див.Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль дисципліни	Оцінка за диференційний залік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Шкала оцінювання дисциплін: національна та ECTS				
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	
	180-200	A	відмінно	зараховано
	170-179,9	B	добре	
	160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно		

122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який, знає хід та послідовність виконання практичної навички або медичної маніпуляції, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків, оформлює протокол.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички або медичної маніпуляції в цілому, акуратно оформлює протокол практичного заняття.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, не може продемонструвати повну правильну послідовність виконання практичної навички або медичної маніпуляції, неохайно оформлює протокол.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички або медичної маніпуляції, не реєструє хід роботи в протоколі.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання проміжного контролю (залік)

Проміжний контроль зараховують, якщо студент засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття, та відвідав лекційний курс. Для оцінювання проміжного контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який грамотно та в логічній послідовності надає відповіді на питання екзаменаційного білету. Під час відповіді демонструє здатність аналізувати теоретичний матеріал, робить ґрунтовні висновки щодо значення теоретичного матеріалу для практичної медицини, надає чіткі правильні відповіді на додаткові нестандартні питання.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який добре володіє теоретичним матеріалом та в логічній послідовності надає відповіді на питання екзаменаційного білету, але допускає незначні неточності, які швидко виправляє при відповіді на уточнюючі запитання екзаменатора.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який при відповіді на питання екзаменаційного білету демонструє знання базових понять та визначень, допускає значні неточності або має труднощі при відповіді на питання, допускає неточності при відповіді на конкретизуючі питання екзаменатора.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не знає відповіді на одне з питань екзаменаційного білету, допускає грубі помилки при відповіді на питання, не може пояснити базові поняття та визначення, не знає відповіді на додаткові уточнюючі запитання екзаменатора.

Самостійна робота студента оцінюється під час проведення підсумкових занять засвоєння модулів дисципліни шляхом усного опитування або розв'язання тестових завдань з тем, які не ввійшли до плану аудиторних занять. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою.

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних медичних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкрив основні питання теми та її медичне значення, але при цьому не виходив за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінювання ситуаційних задач розв'язання клінічно-орієнтованих студентами задач проводиться наданням правильної відповіді студентом згідно умови питання.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова (Вінниця, 2020). (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи).

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи

11 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав I місце на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або I місце на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи, або приймав участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

10 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце (II-III) на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

9 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який приймав участь (без призового місця) у внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи

8 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який активно приймав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не приймав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

6-7 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 20 мікропрепаратів або не менше 3 таблиць, або навчальний відеофільм для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

3-5 балів додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 10 мікропрепаратів або не менше 2 таблиць, або створив тематичну ілюстровану презентацію певного збудника інфекційного захворювання (не менше 2) для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

7. Політика навчальної дисципліни/курсу.

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки пожежної безпеки проводиться на першому практичному занятті викладачем.

Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до практичних занять.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, змінне взуття, або бахали, мати медичну маску або респіратор). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує

оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або написання реферату, чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії / Студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

При сигналі «Повітряна тривога» студенти та співробітники кафедри припиняють роботу, у навчальних закладах припиняються заняття і всі прямують в захисні споруди цивільного захисту. Під час евакуації до укриття учасників освітнього процесу має супроводжувати відповідальна особа з числа працівників Університету (викладач, керівник підрозділу).

8. **Навчальні ресурси** Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії / Студенту.

Основна література:

1. Загальна хірургія: підручник / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, , І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів С. Д. Хіміча, М.Д. Желіби,. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 608 с.
2. Загальна хірургія: підручник / М. Д. Желіба, С. Д. Хіміч, І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів М.Д. Желіби, С. Д. Хіміча. – К.: ВСВ «Медицина», 2010, 2016. – 448 с.
3. Общая хирургия: учебник / Н. Д. Желиба, С. Д. Химич, И. Г. Герич и др.: под ред. профессоров Н. Д. Желибы, С. Д. Химича. – К.: ВСИ «Медицина», 2011, 2016. – 488 с.
4. Пантьо В. І. Загальна хірургія: навчальний посібник / В. І. Пантьо, В. М. Шимон, О. О. Болдіжар – Ужгород: ІВА, 2010. – 464 с.
5. Петров С. В. Общая хирургия: учебник / С. В. Петров. – СПб: Питер, 2005.
6. General surgery. Edited by professor S.D. Khimich, professor M.D. Zheliba

Додаткова література:

1. Амбулаторні хірургічні маніпуляції / за ред. Проф.. Польового В.П., Шкваровського І.В., Желіби М.Д. – Чернівці: Медуніверситет, 2013. – 252 с.
2. Догляд за хворими хірургічного профілю / В.П. Польовий, О.Й. Хомко, С.П. Польова, А.С. Паляниця, І.О. Вишневецький. – Чернівці: Медуніверситет – 2012. – 380 с.
3. Клінічна онкологія: Посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів/ Б.А. Болюх, В.В. Петрушенко, А.А. Ткач та ін.; за ред. д.мед.н., проф. Б.А. Болюха. – Вінниця: ДП «ДКФ», 2012. – 704 с.
4. Парамонов Б.А., Порембский Я.О., Яблонский В.Г. Ожоги: Руков. для врачей. — СПб.: СпецЛит, 2000. — 480 с.
5. Перша долікарська допомога / Андрющенко В.П., Кушта Ю.Ф., Андрющенко Д.В. – Львів, Львівський національний медичний університет, 2011. – 351 с.
6. Польовий В.П. Догляд за хворими хірургічного профілю / В.П. Польовий, О.Й. Хомко, С.П. Польова, А.С. Паляниця. – Чернівці: Медуніверситет, 2012. – 380 с.
7. Польовий В.П. Амбулаторні хірургічні маніпуляції / В.П. Польовий, І.В. Шкварковський, М.Д. Желіба. – Чернівці: Медуніверситет, 2013. – 252 с.
8. Фісталь Е.Я., Козинець Г.П., Самойленко Г.Є. та ін. Комбустіологія. – К., 2004. – 184 с.
9. Хіміч С.Д. Довідник хірурга / С.Д. Хіміч. – Київ: Здоров'я, 2011. – 240 с.
10. Kushnir R. Lectures of General surgery. – 2005.
11. Lyapis M.A. Methods of examination of a surgical patients. – 2004.
12. Schevchenko S.I. and others. Surgery. – Kharcov. 2004
13. Methodological recommendations on surgical patients care. – Vinnitsa medical national university, 2006.

Електронні ресурси:

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>

Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Науково-практичний журнал «Лабораторна діагностика» <http://acclmu.org.ua/ru/journals/>

Англійською мовою:

Dr. Najeeb Lectures <https://www.youtube.com/channel/UCPHpx55tgrbm8FrYYCflAHw>

Osmosis <https://www.youtube.com/c/osmosis/>

MEDCRAM- Medical Lectures explained clearly

<https://www.youtube.com/user/MEDCRAMvideos>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

Презентації лекцій, Методичні рекомендації до практичних занять та СРС, Консультації (два рази на тиждень згідно графіку консультацій)

9. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії/ Студенту).

10. **Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії/ Студенту).

Силабус з дисципліни «Загальна хірургія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри загальної хірургії протокол № 12 від 15.06.21р

Відповідальний за курс доц.

Іван ОШОВСЬКИЙ

Завідувач кафедри, проф.

Сергій ХІМІЧ

